

İŞÇİ SINIFI EYLEMLERİ RAPORU

2019

Raporu Yazarlar

Alpkan Birelma
Ebru Işıklı
H. Deniz Sert

Rapor Çalışmasında Emeği Geçenler

Başak Bozkurt
Bürge Elvan Erginli
Cihan Hüröğlu
Akın Sefer
Zeynep Turan

Tasarım Kimliği ve Veri Görselleştirme

Tuğçe Tunç

Osman Demirci, Erdem Yörük, Ali Hürriyetoğlu, Ali Safaya ve Osman Mutlu'ya verinin toplanmasındaki yardımlarından ötürü teşekkür ederiz.

Bu raporun mizanpaj ve görsel tasarımı **Friedrich Ebert Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği**'nin katkılarıyla hazırlanmıştır.

Emek Çalışmaları Topluluğu, İstanbul, Şubat 2021

İletişim

emekcalismalaritoplulugu@gmail.com
[@emekcalisma](https://www.facebook.com/emekcalisma)
emekcalisma.org

2019

**İŞÇİ SINIFI
EYLEMLERİ
RAPORU**

---

04 **Özet**

175 Genel Eylem Vakasında
Dikkat Çekenler
423 İş Yeri Temelli Eylem Vakasında
Dikkat Çekenler

---

08 **Giriş**

---

09 **Raporun Temel Kavramları**

---

11 **2019 Genel Görünüm**

---

15 **İş Yeri Temelli Eylem Vakalarının Analizi**

---

33 **Genel Eylem Vakalarının Analizi**

---

39 **Ek 1**

İş Yeri Temelli Eylemlerin
Gerçekleştiği İş Yerleri Listesi

ÖZET

2019 yılında basına yansıyan 1.061 tekil işçi ve memur eylemi tespit edilmiştir. Bir diğer deyişle, Türkiye işçi sınıfı 2019'da her gün ortalama üç eylem gerçekleştirmiştir.

Bu tekil eylemler, 617 eylem vakası kapsamında yapılmıştır. Bunlar içinde iş yeri temelli eylem, genel eylem ve dayanışma eylemi vakaları yer almaktadır. İş yeri temelli eylem vakası sayısı 423, genel eylem vaka sayısı 175, dayanışma eylemi vakası sayısı ise 19'dur.

Geçen seneye göre vaka sayısı hafif bir şekilde (25 adet) azalırken tekil eylem sayısındaki düşüş daha belirgindir (136 adet). Bu farkların ötesinde dikkat çekilmesi gereken husus 2016 ile 2019 arasındaki dört yıl boyunca vaka sayısının birbirine oldukça yakın seyretmesidir. Darbe girişimi ile başlayıp OHAL ile devam eden olağanüstü siyasal koşulların ve sürekli artan bir otoriterleşme sürecinin hüküm sürdüğü bu dört yılda işçi ve memurlar hakkını aramaktan geri durmamıştır. Bu dönemde toplam vaka sayısı 607-642 bandında, iş yeri temelli eylem vakası sayısı ise 420-430 bandında seyretmiştir.

2019'da dikkat çekici olan bazı eylemleri analım. Belirgin bir eylem dalgası, Aralık ayında metal işkolunda toplu sözleşme görüşmeleri çerçevesinde gerçekleşen eylemlerdir. Genel-İş'in İstanbul ve İzmir'in çeşitli belediyelerde bazıları oldukça uzun süren eylemleri olmuştur. Tüpraş işçileri Petrol-İş öncülüğünde toplu sözleşme görüşmeleri sürecinde pek çok eylem gerçekleştirmiştir. Sene içinde çok sayıda sendika vergide adalet sloganıyla ücretlerden kesilen vergilerin artışını protesto etmiştir. Emeklilikte Yaşa Takılanlar hareketi sekiz vaka ile genel eylemler kategorisinde yer almıştır. İnşaat işçilerinin çoğunlukla ücretlerinin gasp edilmesine karşı yaptıkları eylemler, önceki yıllarda olduğu gibi yine belirgin bir gruptur. Antep'te tekstil işçilerinin ve yine Antep ve Adana'da sayacıların eylemlerini de anmak yerinde olacaktır. 2019'daki 1 Mayıs mitinglerinin önceki yıllara göre çok daha kitlesel bir şekilde gerçekleştirildiğini de not düşelim.

175 GENEL EYLEM VAKASINDA DİKKAT ÇEKENLER

279 bin

Genel eylem vakalarına katılan kişi sayısı yaklaşık olarak 279 bindir. Sayının yüksekliğinin sebebi 1 Mayıs mitinglerinin 2019'daki kitleselliğidir.

%77 basın açıklaması

Genel eylem vakalarının %77'sinde devlete, kamuoyuna ya da bir işverene yönelik basın açıklaması yapılmıştır. Vakaların %20'sinde ise miting gerçekleştirilmiştir.

%43 1 Mayıs eylemi

Genel eylem vakalarının %43'ü 1 Mayıs eylemidir. %10'u ise işçilerin ücretlerinden yapılan ek vergi kesintilerini protestoya yönelik eylemlerdir.

%62 KESK

Sendikaların örgütlediği genel eylem vakalarının %62'si KESK'e bağlı sendikalar, %53'ü DİSK'e bağlı sendikalar, %29'u ise TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar tarafından gerçekleştirilmiştir.

423 İŞ YERİ TEMELLİ EYLEM VAKASINDA DİKKAT ÇEKENLER

65 bin

İş yeri temelli eylem vakalarına katılan yaklaşık işçi sayısı

%46 özel kadrolu

İş yeri temelli eylem vakalarının %46'sı özel sektörde kadrolu/düzenli çalışanlar (taşeron ya da düzensiz işçi olmayan özel sektör çalışanları) tarafından gerçekleştirilmiştir. Vakaların %19'u memurlar, %13'ü ise kamu kurumlarının taşeronlarında çalışan işçiler tarafından gerçekleştirilmiştir.

%68 işverene yönelik basın açıklaması

İş yeri temelli eylem vakalarının %68'inde işverene yönelik basın açıklaması yapılmıştır. Vakaların %21'inde fili grev, %12'inde ise iş yeri önünde kalıcı direniş gerçekleştirilmiştir.

%23 toplu iş sözleşmesi (TİS)

İş yeri temelli eylem vakalarının %23'ünde TİS, %22'sinde işteyken ücret gaspı, %20'sinde işten atma, %13'ünde sendikalaşma nedenleri rol oynamıştır.

32 gün

423 iş yeri temelli eylem vakasının ortalama süresi 32 gündür. Bir başka deyişle bir vakada işçiler/memurlar ortalama 32 gün süren bir mücadele vermiştir. 2018'de bu sayı 30 gündü.

%25 üretim aksadı

İş yeri temelli eylem vakalarının %25'inde üretimi durduran ya da yavaşlatan bir eylem gerçekleşmiştir. Bu oran 2018'e göre 13 puanlık bir düşüş göstermiştir.

%29 hak geliştirme

İş yeri temelli eylem vakalarının %29'u hak geliştirme niteliğine sahiptir. Kalanı ise savunma niteliğindedir. Hak geliştirme nitelikli eylem vakalarının oranında 2018'e göre 22 puanlık ciddi bir düşüş söz konusudur.

1.348 işçi

2019'da hakkını aramak için basına yansıyan bir protesto eylemi gerçekleştiren 1.348 işçinin işten atıldığı tespit edilmiştir. Bunlardan 749'u iş yerinde sendikalaşmaya çalışırken işten atılmıştır.

%17 metal

İş yeri temelli eylem vakalarının %17'si metal, %11'i inşaat, %10'u genel işler, %10'u tekstil işkolundadır. 2018'e göre metalin oranı düşmüş, tekstilin oranı yükselmiştir.

%56 işçi sendikası

İş yeri temelli eylem vakalarının %56'sı bir işçi sendikası, %15'i bir memur sendikası tarafından yapılırken, eylemlerin %26'sı herhangi bir kurumun dahiliyeti olmadan gerçekleşmiştir. 2018'e göre bu sayılardaki en büyük oransal değişiklik memur sendikası oranındaki 4 puanlık artıştır.

Birleşik Metal-İş

Sendikaların örgütlediği iş yeri temelli 302 eylem vakasına baktığımızda 1. sırada 36 vakayla Birleşik Metal-İş, 2. sırada 30 vakayla Genel-İş yer almıştır.

GİRİŞ

Emek Çalışmaları Topluluğu (EÇT), 2014 yılı Eylül ayında bir grup akademisyen, araştırmacı ve sendika uzmanının koordineli çalışma imkanları üzerine gerçekleştirdiği bir dizi buluşma sonucu doğdu.

EÇT işçi mücadelelerinin görünürlüğünü arttırmayı ve emek hareketinin veri temelli politika yapma kapasitesini geliştirmeyi amaçlar. Emek hareketinin tüm öznelerine eşit mesafede durur. Emek hareketine destek vermek isteyen araştırmacıların birlikte nitelikli üretim yapabileceği bir zeminin kurumsallaşmasını hedefler. EÇT bu çerçevede gayret göstermek isteyen herkesin katılımına açıktır.

Bu rapor 2019'da gerçekleştirilmiş ve basına yansımış işçi sınıfı eylemleri üzerinedir. 2015 İşçi Sınıfı Eylemleri Raporu ile başladığımız raporların beşincisidir. Önceki raporlar gibi, verileri haber taraması yoluyla elde ettik. Bunun için emek haberleri üzerine uzmanlaşmış iki haber sitesini (Evrensel gazetesi ve Kızıl Bayrak) ve bir medya takip ajansını aracılığıyla tüm yerel ve ulusal yazılı basını taradık. Bazı vakalarda ayrıntılara ulaşmak için sendikalar ile iletişime geçtik ve/veya ilgili sosyal medya hesaplarından faydalandık.

RAPORUN TEMEL KAVRAMLARI

İŞÇİ SINIFI

Bu raporda ücretli çalışanlar işçi sınıfı olarak tanımlanmıştır. Bu tanım (beyaz/mavi yakalı, güvenceli/güvencesiz) tüm işçileri/ücretlileri kapsar. Kamu görevlileri (memurlar) de bu tanıma dahildir.

YASAL VE FİİLİ GREV

Toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması sonucunda ilgili kanuna uygun olarak yapılan grevler yasal grev olarak isimlendirilmiş, bunun dışında yapılan tüm grevlere ise fiili grev denmiştir. Fiili grevler çoğunlukla kısa sürer. Nadir görülse de iş yeri işgaline evrilen fiili grevler için iş yeri işgali eylem türü kullanılmıştır.

EYLEM VAKASI, TEKİL EYLEM VE EYLEM VAKASI TİPLERİ

Raporda üç eylem vakası tipi tanımlanmıştır.

1. İş yeri temelli eylem vakası

Bir iş yerindeki sorunlar ya da talepler için o iş yerindeki emekçiler tarafından yapılan eylemleri iş yeri temelli eylem vakası olarak adlandırdık. Bu kavramı İrfan Kaygısız'ın yapmış olduğu 2013 ve 2014 yılı araştırmalarından ilham alarak kullandık. Bir iş yeri temelli vaka birkaç saat ya da aylarca sürebilir. Sadece bir iş yerinde değil aynı firmanın birden fazla iş yerinde birden cereyan edebilir. Fiziksel olarak iş yerinin dışındaki mekanlarda gerçekleşebilir. Bir iş yerinde aynı sene içinde farklı bir nedenle ikinci bir eylem yapıldığında bunu ayrı bir vaka olarak değerlendirdik.

Öte yandan aynı işverene yönelik, aynı nedenle eş zamanlı olarak farklı iş yerlerinde yapılan eylemleri tek bir iş yeri temelli eylem vakası olarak kabul ettik. Bunun en tipik örneği bir bakanlığın memurlarının o bakanlığın farklı illerdeki binaları önünde aynı gün yaptığı basın açıklamalarıdır. Bir örnek vermek gerekirse, bir iş yerindeki bir problemle ilgili işçiler üst üste dört Cumartesi günü basın açıklaması düzenlemişse bunu bir iş yeri temelli eylem vakası olarak tanımladık. Bu vakada dört tekil eylem yapılmış olduğunu kaydettik.

Raporda "tekil eylem" ve "vaka" kavramlarını kullanıyoruz. Yukarıda anılan iki örnekte görüldüğü üzere bir vaka kapsamında birden fazla tekil eylem yapılabilir. Tekil eylem, gündelik dilde kullandığımız tek bir eyleme/protestoya işaret eder.

2. Genel eylem vakası

İşçilerin çalışma hayatına ilişkin genel taleplerini ya da çalışma hayatının ötesindeki politik taleplerini dile getiren, siyasal iradeye ya da kamuoyuna hitap eden işçi sınıfı eylemlerini genel eylem vakası olarak adlandırdık.

İş yeri temelli eylem vakalarına benzer şekilde genel eylem vakaları da eşzamanlı olarak gerçekleştirilen birden fazla tekil eylem içerebilir. Örneğin bir sendikanın devlete yönelik genel bir talebini aynı gün birden fazla ilde gerçekleştirdiği basın açıklamaları ile seslendirmesini tek bir genel eylem vakası olarak kodladık. Benzer şekilde, bir sendikanın kıdem tazminatı için bir meydanda beş gün boyunca imza standı kurması ve o beş gün içinde o meydanda iki kitlesel basın açıklaması yapmasını tek bir genel eylem vakası olarak saydık. Farklı illerde yapılan 1 Mayıs eylemlerini ise her ildeki öznelerin çoğulluğuna ve farklılığına dayanarak ayrı birer genel eylem vakası olarak kabul ettik.

3. Dayanışma eylemi vakası

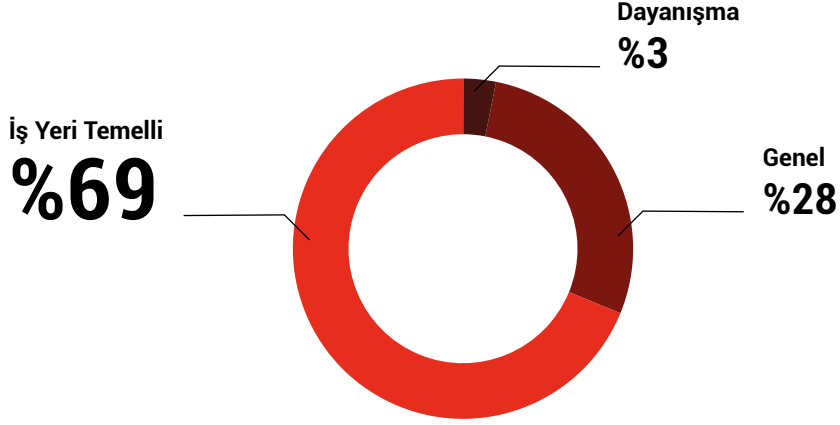
Bir grup emekçinin başka bir iş yerindeki işçilerin mücadelesiyle dayanışmak için gerçekleştirdiği eylemleri dayanışma eylemi vakası olarak tanımladık.

2019 GENEL GÖRÜNÜM

GÜNDE
ORTALAMA
3 PROTESTO
EYLEMİ

Genel Görünüm

Toplam 617 vakanın %69'unu iş yeri temelli eylemler oluşturmaktadır. Bu oranlar 2018 oranlarına yakındır.

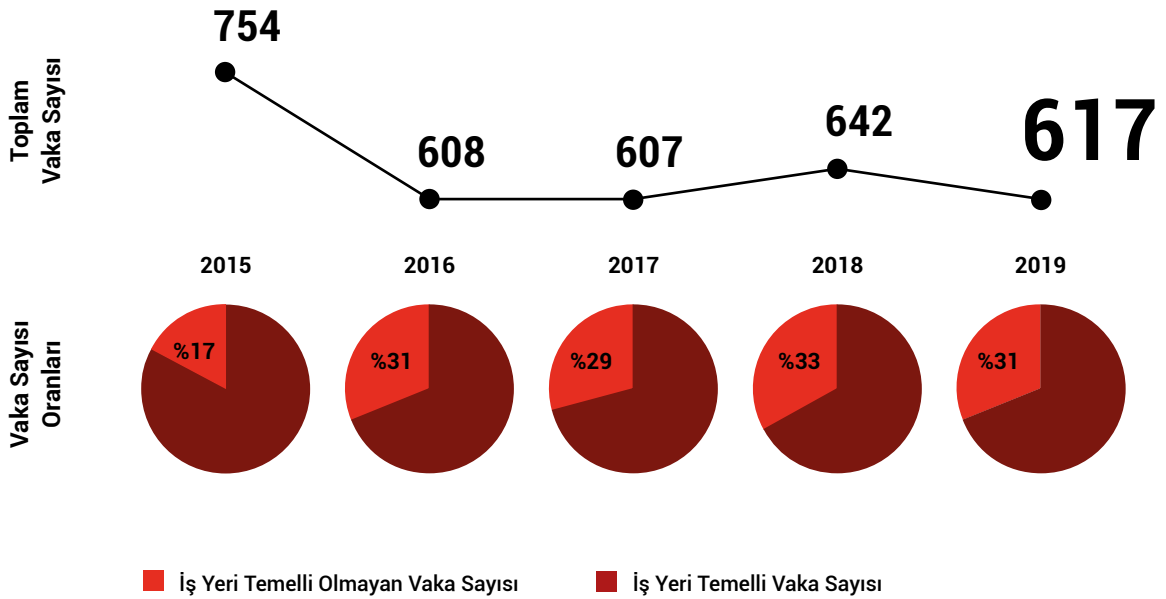

İşçi Sınıfı Eylemleri 2015-2019

2019'da 617 eylem vakası gözlenmiştir. 2016-2019 yıllarında toplam vaka sayısı yatay seyretmektedir. Darbe girişimi ile başlayıp OHAL ile devam eden olağanüstü siyasal koşulların ve otoriterleşmenin yaşandığı bu dört yılda işçi ve memurlar hakkını aramaktan geri durmamıştır. Bu dönemde toplam vaka sayısı 607-642 bandında, iş yeri temelli eylem sayısı ise 420-430 bandında seyretmiştir. 2019'da tekil eylem sayısı 1061 olmuştur ve bu sayı 2018'e göre bir

miktar düşmüştür. Nitekim vaka başına tekil eylem sayısı 2018'de 1,9'dan 2019'da 1,7'ye düşmüştür. 2019'daki belirgin bir eylem dalgası, metal işkolunda toplu sözleşme görüşmeleri çerçevesinde Aralık ayında gerçekleşen eylemlerdir.

2019'da günlük ortalama tekil eylem sayısı 2,9'dur. Bir başka deyişle Türkiye işçi sınıfı **2019'da günde ortalama 3 protesto eylemi** gerçekleştirmiştir.

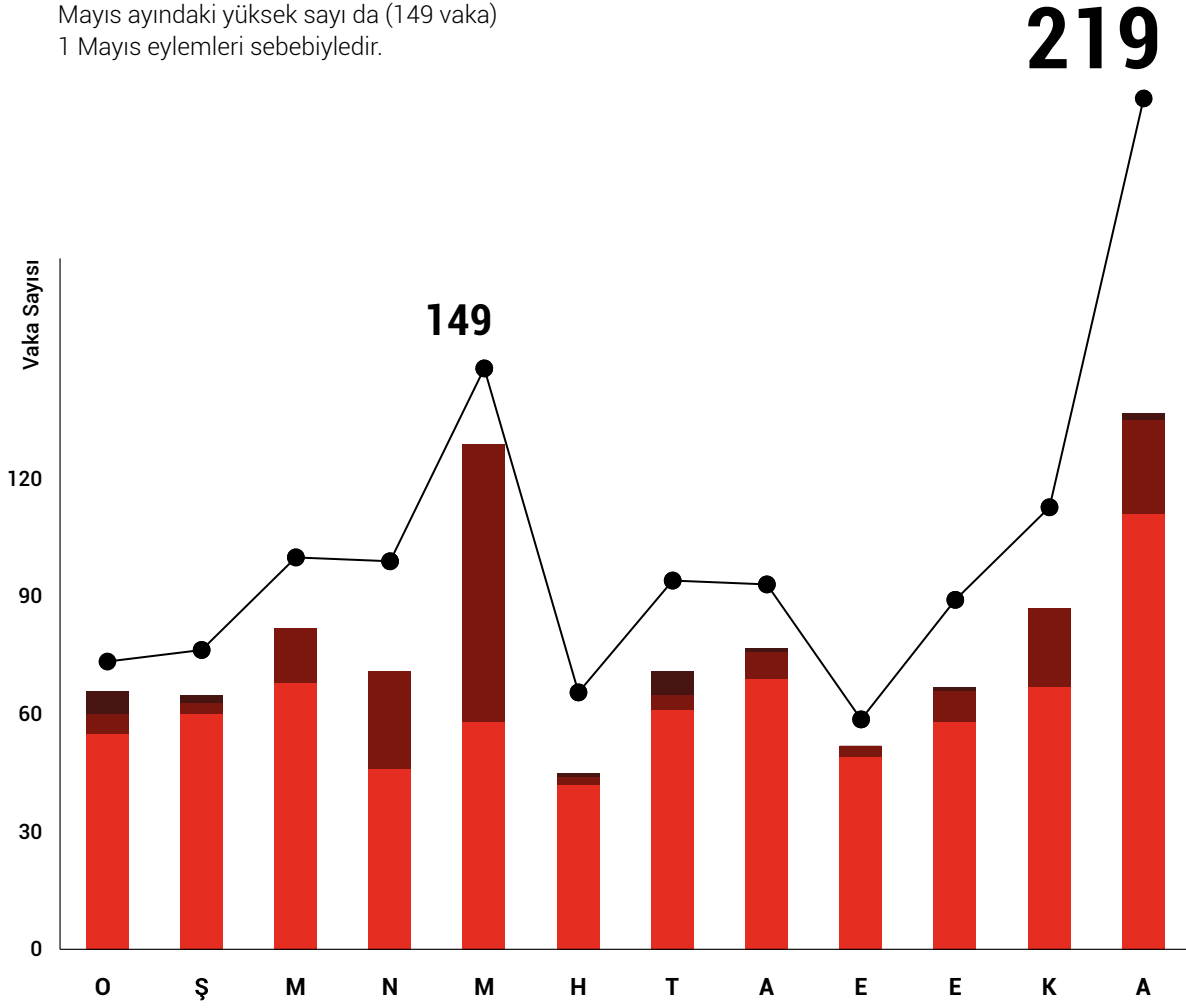

Aylara Göre Eylem Vakası Sayıları

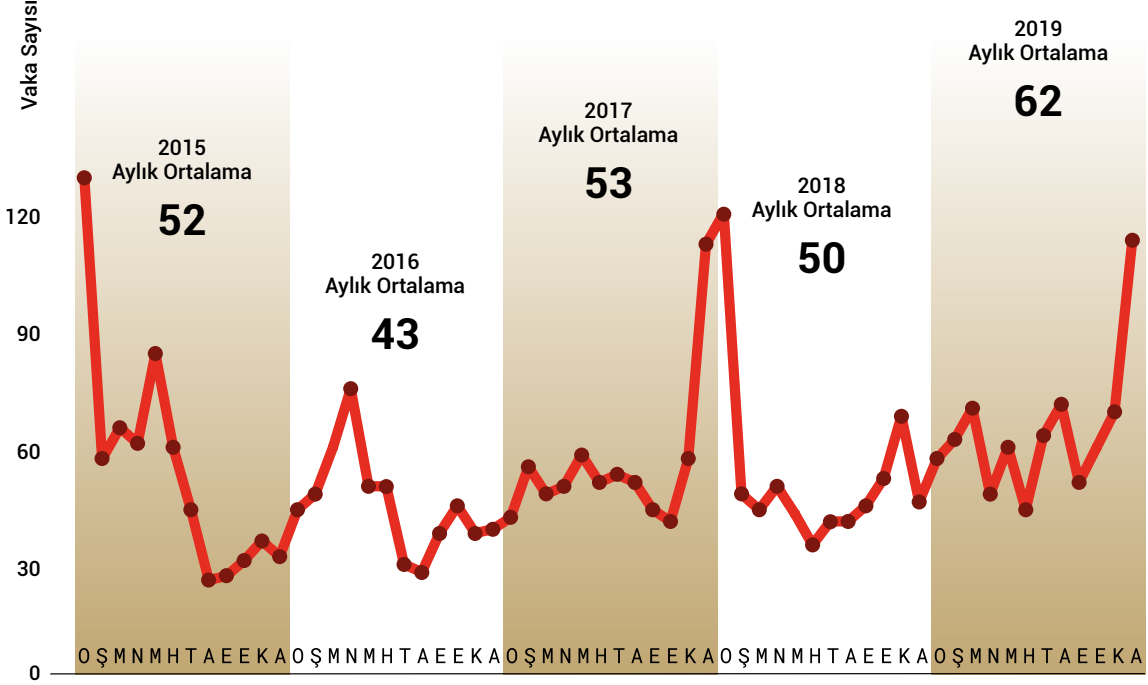
Bu grafikte uzun süren eylem vakaları gerçekleştikleri her ayda tekrar sayıldığı için ayların toplamı yıllık toplamdan fazladır. 2019'da aylık ortalama vaka sayısı 102'dir.

Aralık ayındaki zirve (219 vaka) metal işkolundaki toplu sözleşme süreci ile alakalıdır.

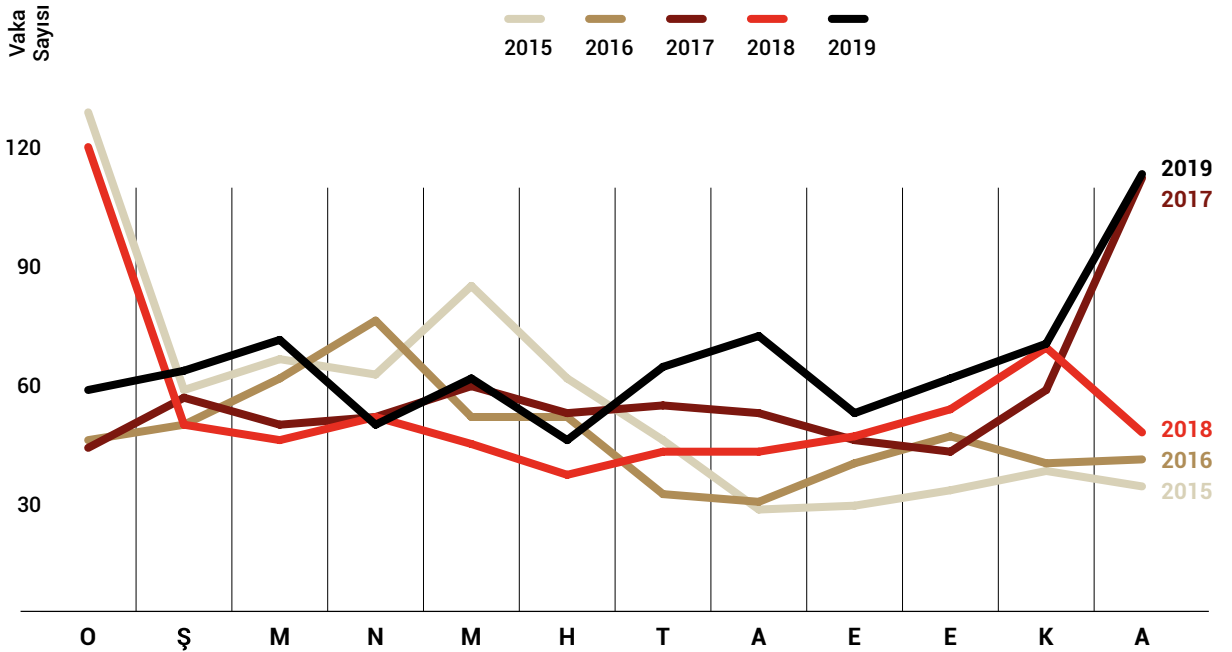
Mayıs ayındaki yüksek sayı da (149 vaka) 1 Mayıs eylemleri sebebiyledir.

Aylara Göre İş Yeri Temelli Eylem Vakası Sayıları Karşılaştırması 2015-2019

2019'da iş yeri temelli eylem vaka sayısı 42-111 arasında seyretmiştir. Aralık ayında yüksekliğin sebebini yukarıda belirtmiştik. 2019'da aylık ortalama iş yeri temelli eylem vaka sayısı 62 olmuştur.

İŞ YERİ TEMELLİ EYLEM VAKALARININ ANALİZİ

Raporun bu bölümünde 2019 iş yeri temelli eylem vakalarını detaylı olarak inceleyeceğiz. 2019'da 423 iş yeri temelli vakada 846 tekil eylem gerçekleştirilmiştir.

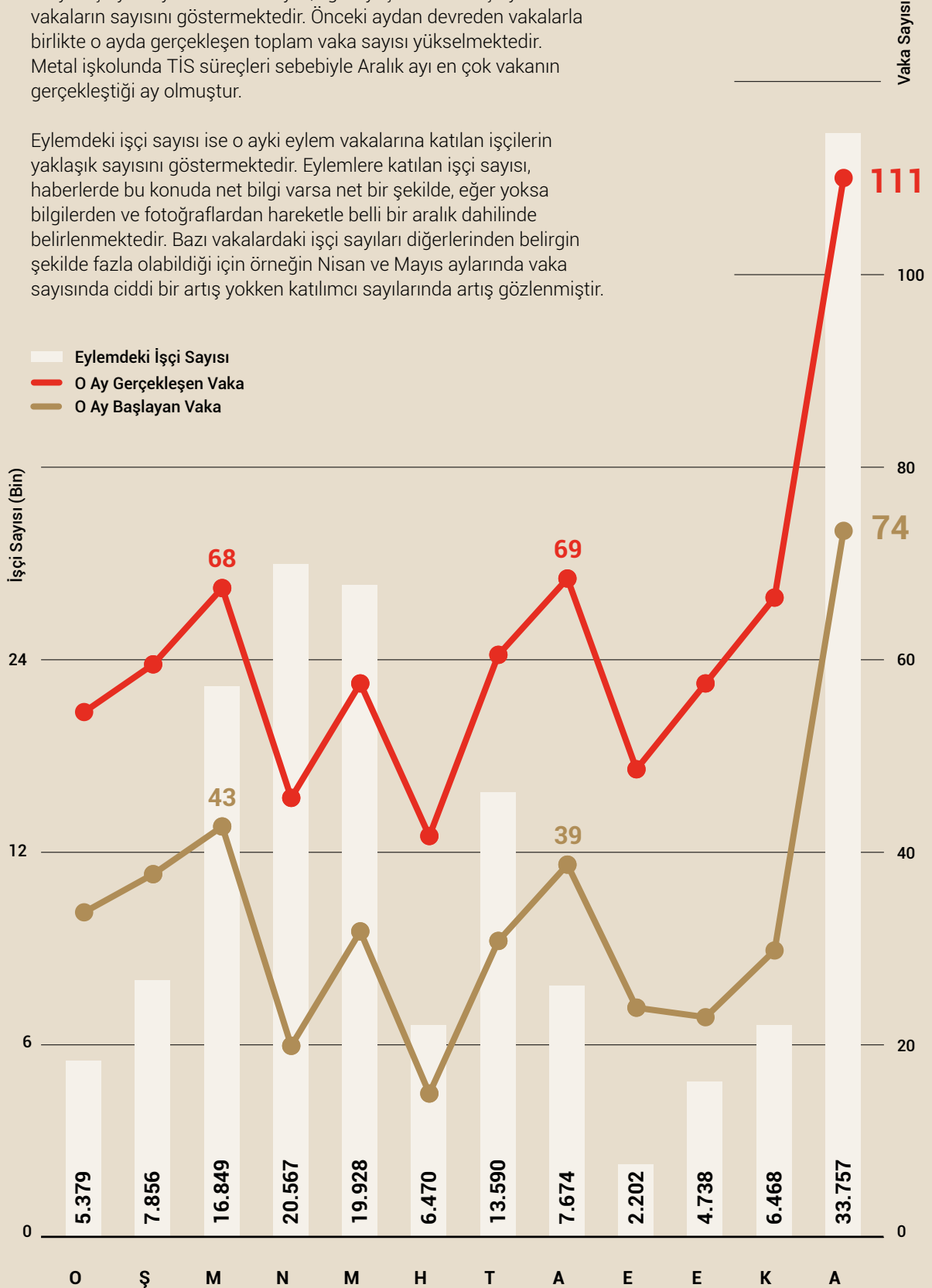
423 İŞ YERİ
TEMELLİ VAKADA
846 TEKİL EYLEM

Aylara Göre İş Yeri Temelli Eylem Vakası ve Eylemci Sayısı

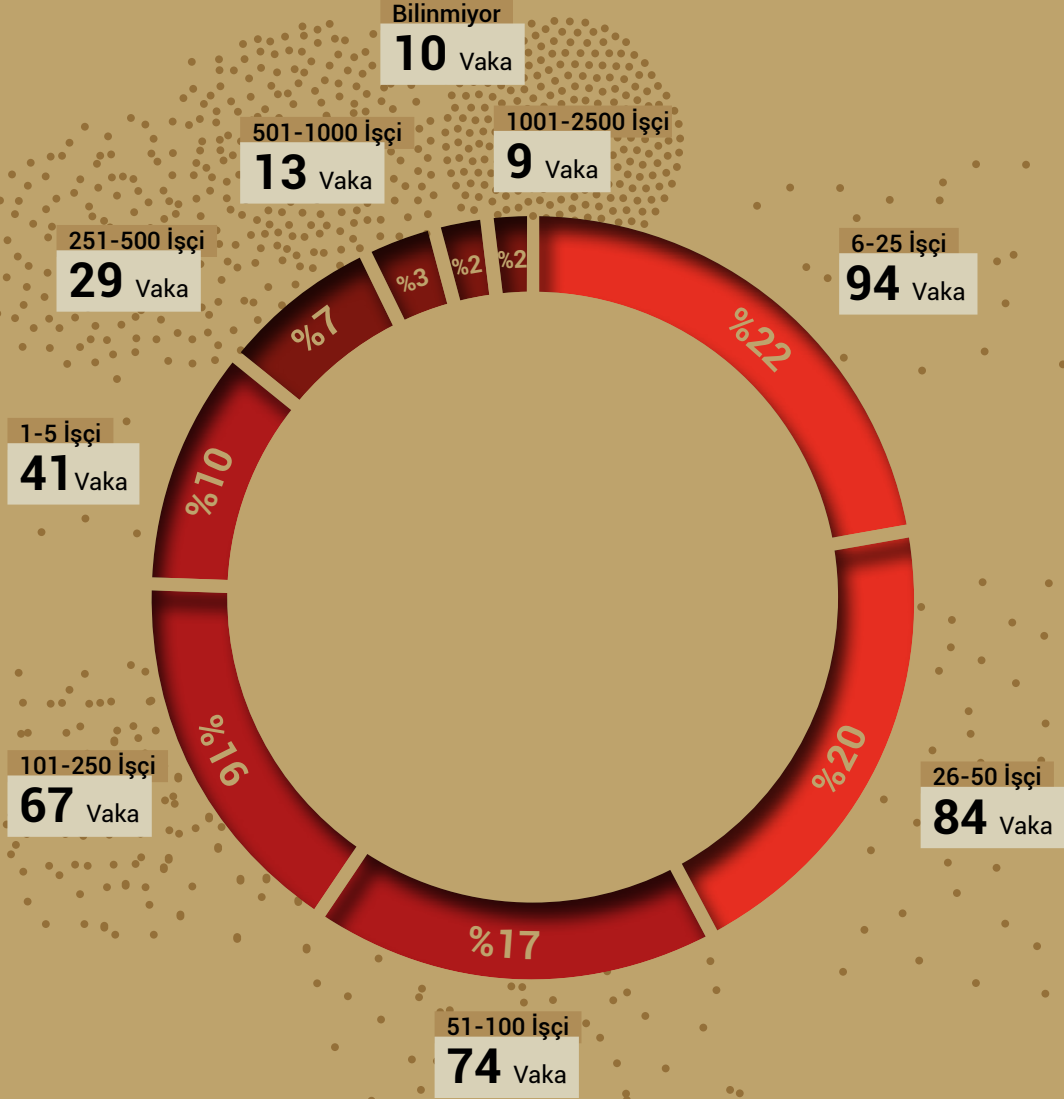
O ay başlayan eylem vakası sayısı, ilgili ay içerisinde başlayan vakaların sayısını göstermektedir. Önceki aydan devreden vakalarla birlikte o ayda gerçekleşen toplam vaka sayısı yükselmektedir. Metal işkolunda TİS süreçleri sebebiyle Aralık ayı en çok vakanın gerçekleştiği ay olmuştur.

Eylemdeki işçi sayısı ise o ayki eylem vakalarına katılan işçilerin yaklaşık sayısını göstermektedir. Eylemlere katılan işçi sayısı, haberlerde bu konuda net bilgi varsa net bir şekilde, eğer yoksa bilgilerden ve fotoğraflardan hareketle belli bir aralık dahilinde belirlenmektedir. Bazı vakalardaki işçi sayıları diğerlerinden belirgin şekilde fazla olabildiği için örneğin Nisan ve Mayıs aylarında vaka sayısında ciddi bir artış yokken katılımcı sayılarında artış gözlenmiştir.

İş Yeri Temelli Eylem Vakalarında Eylemci İşçi Sayıları

2018'de olduğu gibi 2019'da da iş yeri temelli eylem vakalarında en sık görülen katılımcı sayısı aralığı 6-25 ve 26-50'dir. Diğer oranlar da 2018'e yakın seyretmiştir. Tek belirgin fark bilinmeyen vaka oranının %2'ye inmiş olmasıdır.

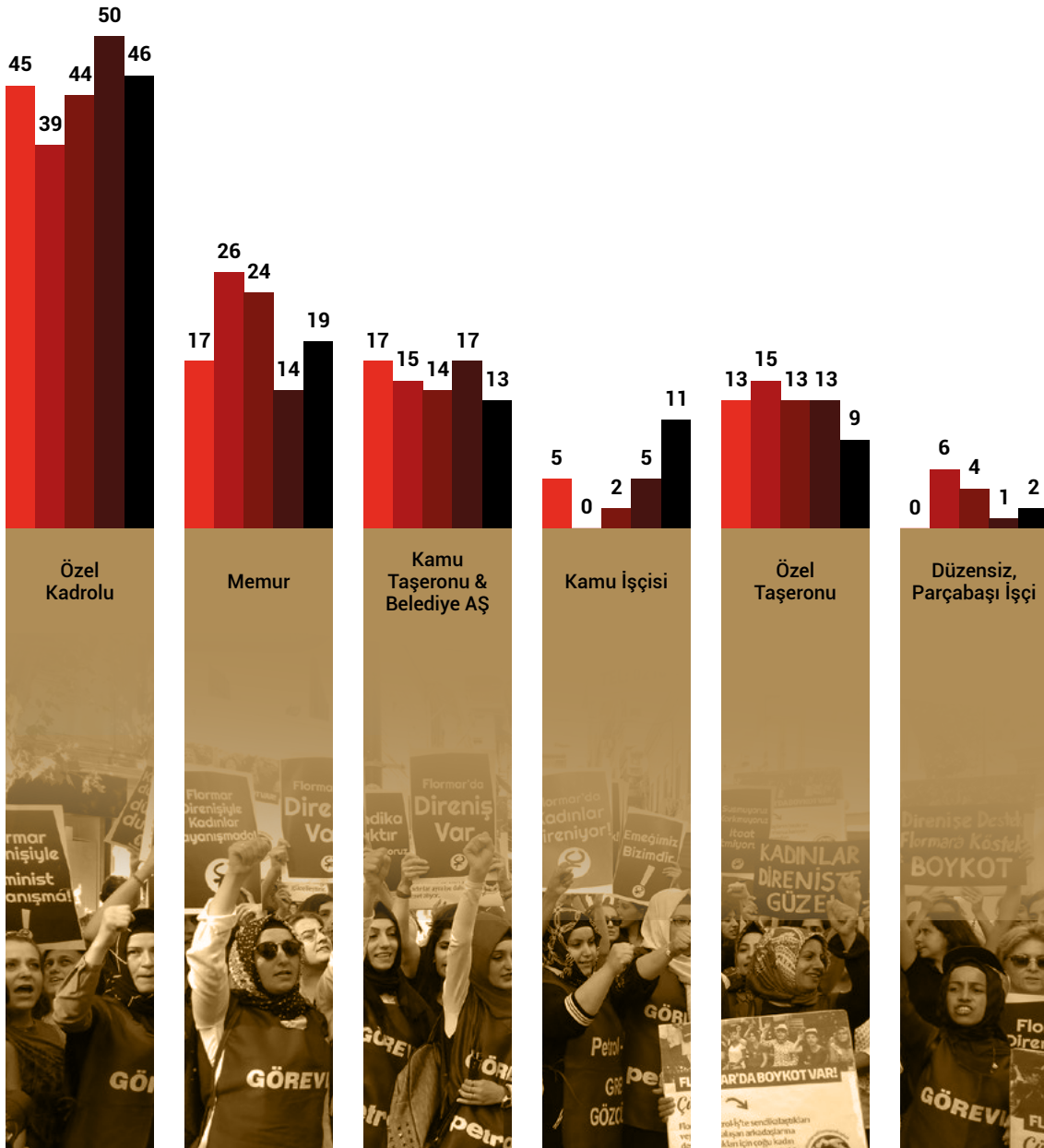
**İŞ YERİ TEMELLİ EYLEM
VAKALARINA KATILAN
TOPLAM İŞÇİ VE MEMUR
SAYISI YAKLAŞIK 65 BİNDİR.**

İş Yeri Temelli Eylem Vakalarındaki Eylemcilerin İstihdam Durumu %

Eylemlerde yer alan işçilerin istihdam türlerine baktığımızda özel kadrolu işçilerin eylemcilerin yaklaşık yarısını (%46) oluşturmaya devam ettiğini görmekteyiz. Özel kadrolu ifadesiyle kastedilen özel sektörde çalışan, taşeron işçi olmayan ve düzensiz çalışmayan işçilerdir.

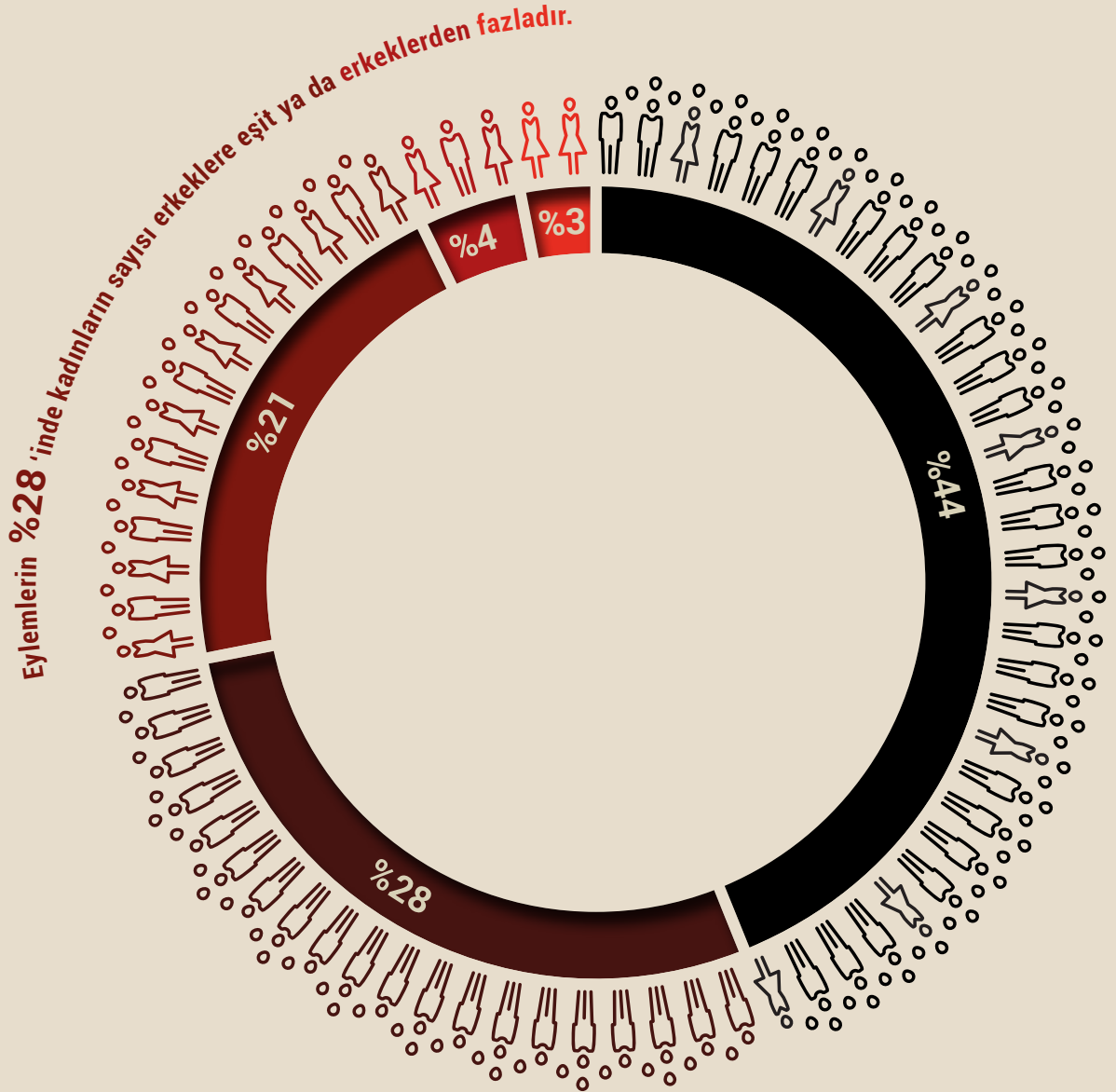
En ciddi artış kamu işçilerinde gerçekleşmiştir. Memur eylemlerinin de oranı bir miktar artarken, kamu taşeronu ve özel sektör taşeronu işçilerin oranları azalmıştır.

■ 2015 - Baz:628
■ 2016 - Baz:420
■ 2017 - Baz:430
■ 2018 - Baz:429
■ 2019 - Baz:423

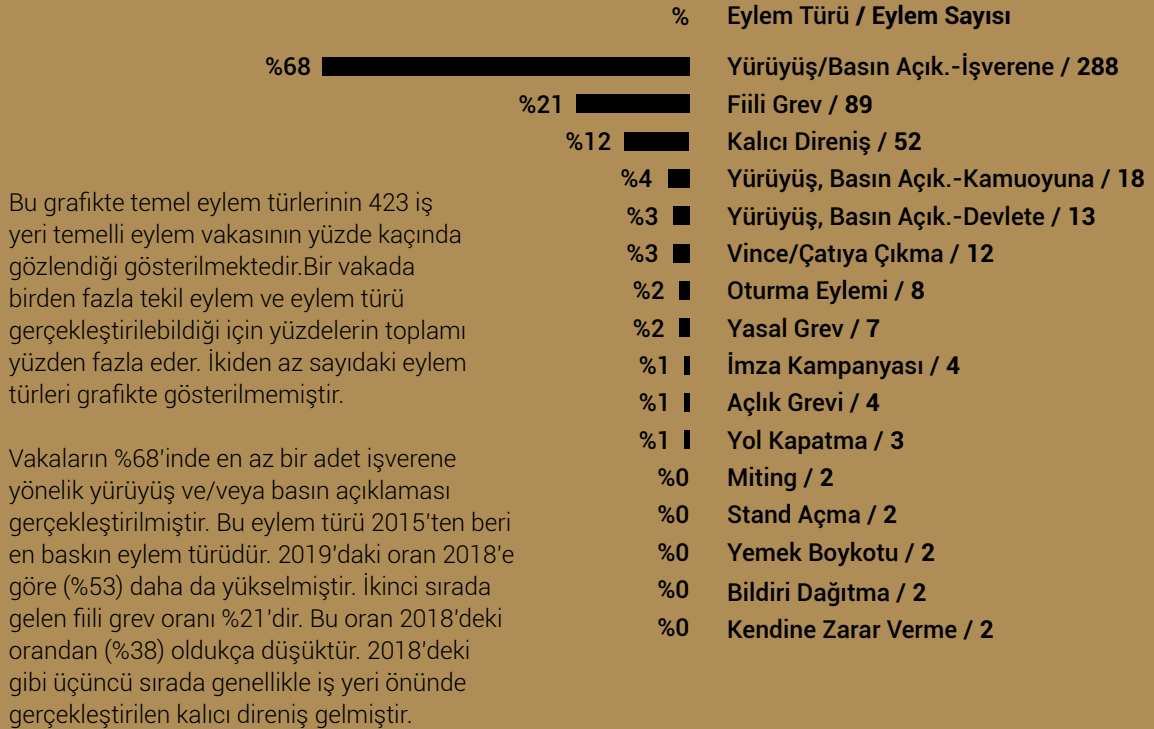
İş Yeri Temelli Eylem Vakalarında Eylemcilerin Cinsiyeti

2019'da eylemlerin %28'inde kadınların sayısı erkeklere eşit ya da erkeklerden fazladır.
2017'de %29, 2018'de %26 olan bu oran yatay seyretmektedir.

- Sadece Kadın
- Kadın Ağırlıklı
- Kadın-Erkek Eşit
- Sadece Erkek
- Erkek Ağırlıklı

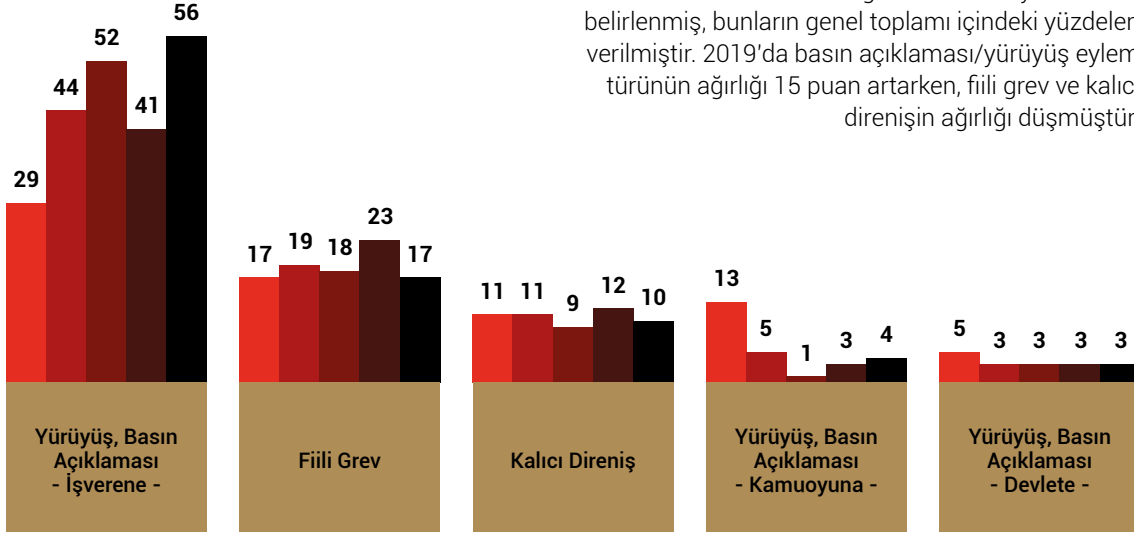
İş Yeri Temelli Eylem Vakalarında Gözlenen Eylem Türleri

İş Yeri Temelli Eylem Vakalarında Eylem Türleri - Yıllara Göre Karşılaştırma %

■ 2015
■ 2016
■ 2017
■ 2018
■ 2019

Bu grafik bir öncekinden farklı bir analiz içermektedir. Burada her bir vakada görülen farklı eylem türleri belirlenmiş, bunların genel toplamı içindeki yüzdeleri verilmiştir. 2019'da basın açıklaması/yürüyüş eylem türünün ağırlığı 15 puan artarken, fiili grev ve kalıcı direnişin ağırlığı düşmüştür.

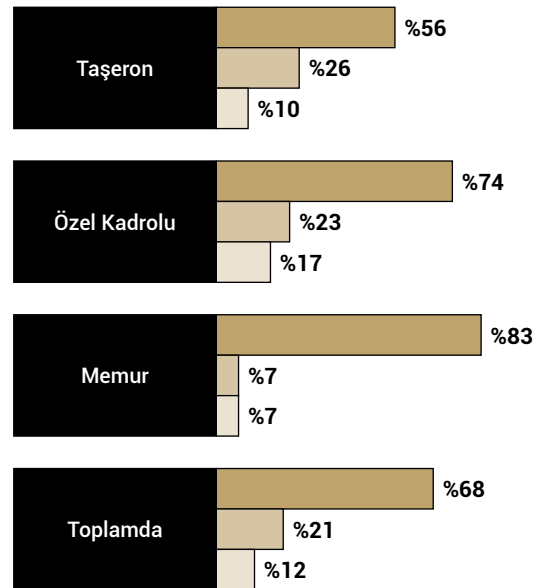

İşyeri Temelli Eylem Vakalarında İstihdam Türlerine Göre Eylem Türleri

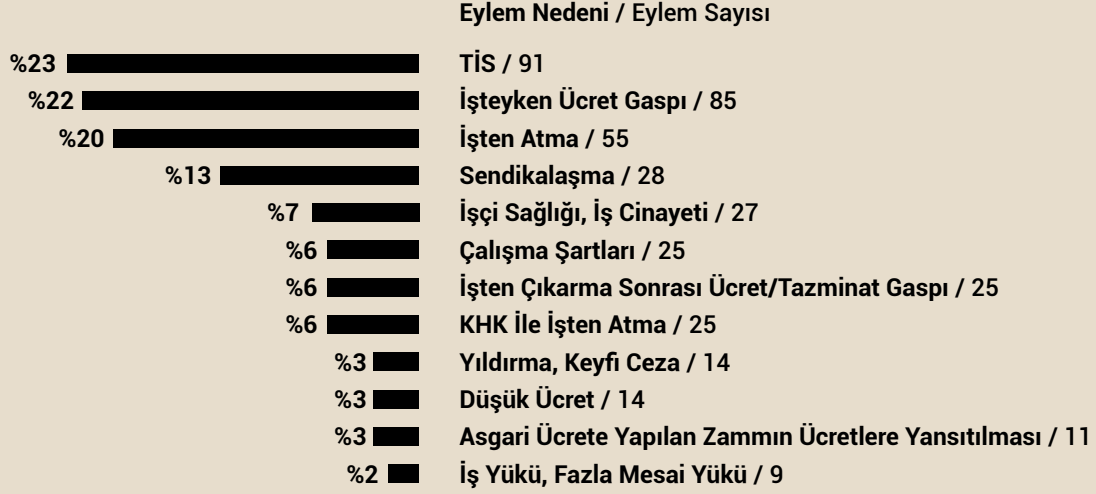
Bu grafikte kamu taşeronu işçileri, Belediye A.Ş. işçileri ve özel sektör firması taşeronu işçileri taşeron işçi olarak kodlanmıştır.

Eylem türlerine istihdam biçimleriyle ilişkili olarak baktığımızda taşeron işçilerin fiili grev oranının özel sektör işçilerine göre bir miktar daha yüksek çıktığı görülmektedir. **Geçmiş senelerde olduğu gibi memurlarda fiili grev türü çok daha az gözlenmektedir.**

■ Yürüyüş, Basın Açıklaması - İşverene -
■ Fiili Grev
■ Kalıcı Direniş

İş Yeri Temelli Eylem Vakası Nedenleri

Grafikte iş yeri temelli eylem vakalarının en az %2'sinde görülen eylem nedenleri gösterilmiştir. Vakalarda birden fazla eylem nedeni olabilmektedir.

Eylem nedenlerinde toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sebebiyle yapılan eylemler %23 ile en sık rastlanan neden olmuştur. İkinci sırada %22 ile işteyken ücret gaspı, üçüncü sırada %20 ile işten atma gelmektedir. Sıraları değişse de 2017'den beri ilk üç sırada bu üç nedenin bulunduğunu belirtelim. **İşteyken ücret gaspı oranının 2017'de %14'ten 2018'de %16'ya 2019'da da %22'ye çıkarak yükselme trendi gösterdiğini not düşelim.**

İşyeri Temelli Eylem Vakalarında İstihdam Türlerine Göre Eylem Türleri %

2018'de gözlemlendiği gibi 2019'da da kadrolu (taşeron olmayan) özel sektör işçileri için **TİS, taşeron işçiler için işteyken ücret gaspı, memurlar içinse KHK ile işten atma** ilk sıradaki eylem nedenleridir.

	Memur	Özel Kadrolu	Taşeron	Toplam
TİS	10	31	21	23
İşteyken Ücret Gaspı	4	19	36	22
İşten Atma	4	27	20	20
Sendikalaşma	0	26	3	13
İşçi Sağlığı, İş Cinayeti	21	2	4	7
Çalışma Şartları	12	6	4	6
KHK ile İşten Atma	28	0	1	6
İşten Çıkarma Sonrası Ücret/Tazminat Gaspı	0	10	4	6
Yıldırma, Keyfi Ceza	10	3	1	3

İş Yeri Temelli Eylem Vakalarında Eylem Süreleri

Eylem süreleri hesaplanırken vakaların 2019 yılı dışındaki kısmı analize dahil edilmemiştir. Yani 2018'de başlayan ve 2019'da devam eden, bir eylemin sadece 2019'da gerçekleşen süresi analize dahil edilmiştir.

Aynı gün olup biten eylemleri yarım gün sayarak yaptığımız süre hesabında ise **vaka başına düşen ortalama eylem süresi 32 gündür**. 2018'e göre ortalama iki gün artmıştır.

İş Yeri Temelli Vakalarda Fiili ve Resmî Grev Süreleri

Bir vakada hem fiili grev hem de yasal grev gerçekleştiyse fiili grev kolonunda gösterilmiştir. Üretimi yavaşlatmaya niteliği olan vince çıkma gibi eylemler de fiili grevin içine alınmıştır.

2019'da iş yeri temelli eylem vakalarının %22'sinde en az bir (resmî ya da fiili) grev gerçekleşmiştir. **Gerçekleştirilmiş olan 95 grevin ortalama süresi 4,5 gündür**. Önceki yıla göre 2019'da hem grev yapılan vaka oranı hem de ortalama grev sayısı düşmüştür.

Gün	Fiili Grev Sayısı	Yasal Grev Sayısı	Toplam
1'den az	20	1	21
1-7	63	0	63
8-14	5	2	7
15-30	0	2	2
30 +	0	2	2
Toplam	88	7	95

İş Yeri Temelli Vakalarda Üretime Yönelik Olma

	Toplam Vaka Sayısı	Üretime Yönelik	%
Özel Kadrolu	195	53	27%
Kamu Taşeronu & Belediye AŞ	56	14	25%
Kamu İşçisi	48	9	19%
Özel Taşeronu	37	21	57%
Memur	82	6	7%
Diğer	12	3	25%
Baz	423	104	25%

Bir eylemde birden fazla istihdam grubuna ait eylemci olabilir. Bu nedenle hücrelerin toplamı bazları aşabilir.

Bir eylemin gücünü belirleyen faktörlerden bir üretimi yavaşlatmaya ya da durdurmaya yönelik olup olmadığıdır. Bu nitelikteki eylemleri kısaca üretime yönelik eylemler olarak isimlendirdik. **Fiili ya da yasal grev, iş yavaşlatma, iş yerini terk etmeme gibi eylemler üretime yönelik eylemlerdir. 2019'da 423 vakanın 104'ünde üretime yönelik eylem türü gözlenmiştir. Bu oran bir önceki yıla göre 13 puan düşerek %25'e inmiştir.**

Geçen yıllarda olduğu gibi özel sektör taşeronu işçilerinde üretime yönelik eylem oranı en yüksektir. Bunun sebebi bu kategorideki inşaat işçisi yoğunluğu ve bu sektördeki yaygın ücret gasplarına karşı işçilerin sıkça iş durdurma (fiili grev) eylemlerine başvurusudur.

İş Yeri Temelli Vakalarda Hak Geliştirme Maksatlı Olma

İş yeri temelli eylem vakalarında, eylemi yapan işçilerin/memurların haklarını geliştirmek için mi yoksa savunmak için mi yaptığını tespit edebiliyoruz. **Hak geliştirme, mevcut çalışma koşullarının daha iyiye doğru geliştirilmesi anlamında kullanılmaktadır.** Hak savunma ise mevcut haklara yönelik bir saldırıya karşı mevcut hakları savunma anlamında kullanılmaktadır. Sendikalaşma, zam talebi, kadro talebi hak geliştirme özelliği taşıyan eylemlere örnek olarak gösterilebilir. Bu niteliği eylemin nedeni belirler.

İki yıldır %50 civarında seyreden hak geliştirme maksatlı olma oranı 2019'da %29'a inmiştir.

2019 yılında üretime yönelik eylemlerin ve hak geliştirme eylemlerinin oranındaki düşüş dikkat çekicidir. Vaka sayısı geçen yıllara paralel olsa da eylemlerin niteliği ve gücünde bir düşüş yaşandığını not düşmek gerekir.

	Toplam Vaka Sayısı	Hak Geliştirme	%
Özel Kadrolu	195	80	41%
Kamu Taşeronu & Belediye AŞ	56	10	18%
Kamu İşçisi	48	16	33%
Özel Taşeronu	37	1	3%
Memur	82	11	13%
Diğer	12	4	33%
Baz	423	121	29%

Hak Aradığı için İşten Atılan İşçiler

2019 yılında en az 1.348 işçinin hakkını arayıp mücadele ettiği için işten atıldığı tespit edilmiştir. Bunların 749'u bir sendikaya üye olup iş yerinde sendikalaşma mücadelesi verdiği için işinden atılmıştır. Bu sayılar değerlendirilirken şu unutulmamalıdır: Bu raporun veri kaynağı basına yansıyan işçi sınıfı eylemleridir. Yani basına yansıyan bir eylem gerçekleştirilmeyen, ancak başka biçimlerde hakkını aradığı için işinden atılan kişiler bu raporun kapsamına girmemekte, burada verilen sayılara dahil olmamaktadır.

	Mücadele Nedeniyle İşten Atılan İşçi Sayısı	Sendikalaşma Nedeniyle İşten Atılan İşçi Sayısı	Mücadele Nedeniyle İşten Atılmanın Tespit Edildiği Vaka Sayısı	Toplam Vaka Sayısı
2015	4.362	888	133	628
2016	2.645	1.359	89	420
2017	1.231	663	49	430
2018	2.656	1.026	57	429
2019	1.348	749	40	423

**2019 YILINDA
EN AZ 1.348 İŞÇİ
HAKKINI ARAYIP
MÜCADELE ETTİĞİ
İŞİN İŞTEN ATILDI.**

İş Yeri Temelli Eylem Vakalarının İllere Göre Dağılımı

İstanbul
121 vaka

2019'da bir önceki yıla göre en çok vaka görülen ilk beş şehir değişmemiş, ilk beşte sadece Kocaeli ile Ankara yer değiştirmiştir. 2019'da Bursa'nın oranı yarı yarıya azalmıştır. Grafikte %2 altındaki illere yer verilmemiştir.

İzmir
78 vaka

Kocaeli
44 vaka

Ankara
43 vaka

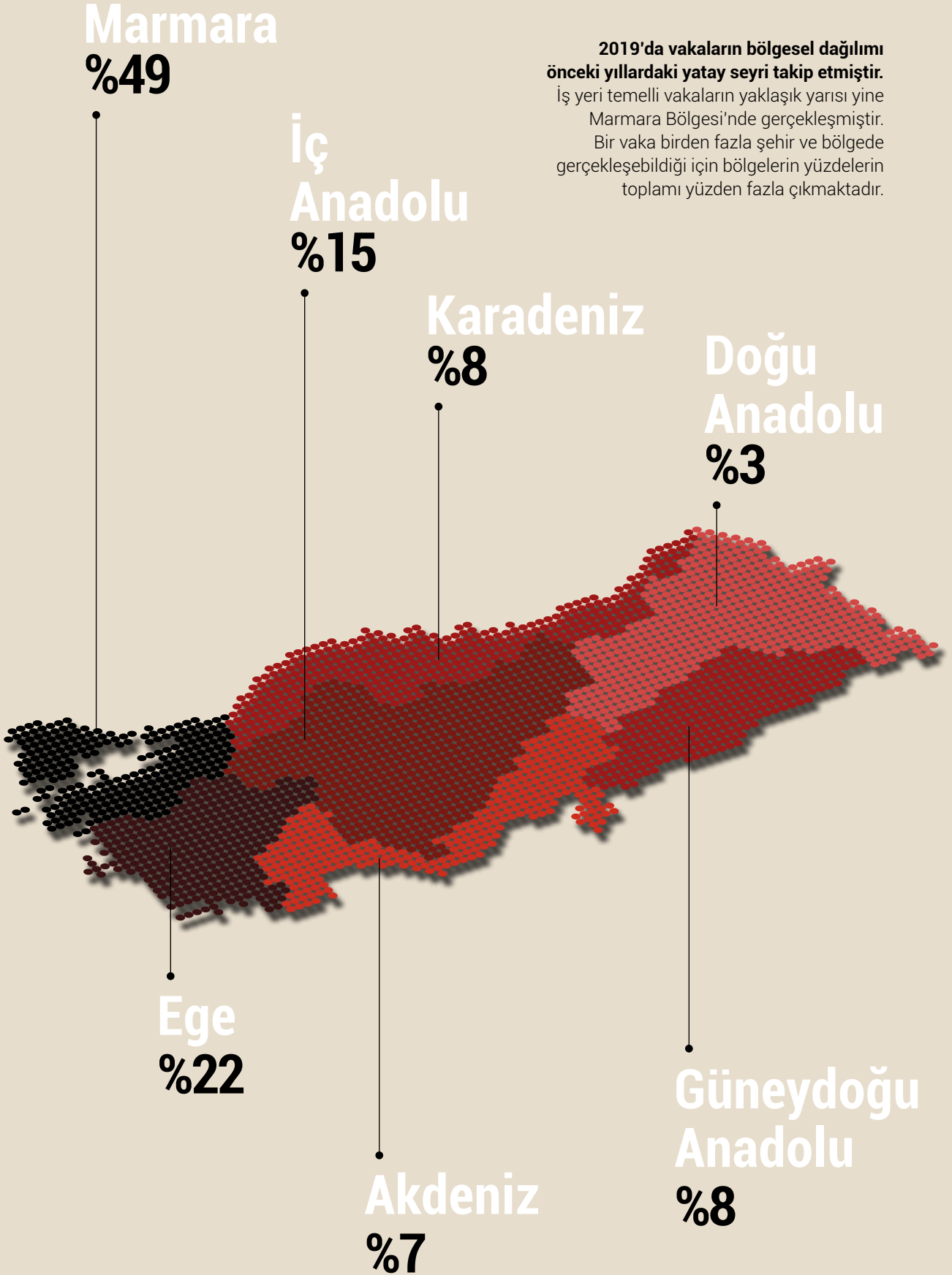

	Sayı	%		Sayı	%		Sayı	%
İstanbul	121	29%	Gaziantep	16	4%	Zonguldak	11	3%
İzmir	78	18%	Tekirdağ	15	4%	Diyarbakır	9	2%
Kocaeli	44	10%	Kayseri	12	3%	Manisa	8	2%
Ankara	43	10%	Adana	11	3%	Eskişehir	7	2%
Bursa	18	4%	Mersin	11	3%	Samsun	7	2%

* İş Yeri Temelli
Eylem Vakaları

İş Yeri Temelli Vakaların Bölgelere Göre Dağılımı

2019'da vakaların bölgesel dağılımı önceki yıllardaki yatay seyri takip etmiştir. İş yeri temelli vakaların yaklaşık yarısı yine Marmara Bölgesi'nde gerçekleşmiştir. Bir vaka birden fazla şehir ve bölgede gerçekleşebildiği için bölgelerin yüzdelerin toplamı yüzden fazla çıkmaktadır.

İş Yeri Temelli Eylem Vakalarının İş / Hizmet Kolları

Bu grafikte iş yeri temelli eylem vakalarının gerçekleştiği iş kolları ve hizmet kolları gösterilmiştir. Kamu görevlileri (memurlar) için faaliyet gösterdikleri hizmet kolları belirtilmiştir. %2'nin altındaki iş/hizmet kolları grafikte gösterilmemiştir.

Metal sektörü 2019 yılında da birinci sırada gelmiştir. 2018 yılına göre oranı 9 puan düşmekle birlikte ikinci sırada gelen inşaat sektörünün 6 puan üzerindedir.

Farklı istihdam türlerindeki iş/hizmet kolu sıralamaları doğal olarak farklılık gösterir. Özel sektörde kadrolu/düzenli (asıl işverene) çalışan işçiler arasında metal sektörü birinci, dokuma/hazır giyim ikinci, petro-kimya üçüncü sıradadır. Tüm taşeron işçiler arasında genel işler birinci, inşaat ise ikincidir. Memurlar arasında ise eğitim hizmet kolu birinci, sağlık hizmet kolu ikincidir.

İş/Hizmet Kolu	Sayı*	%
Metal	73	17%
İnşaat	47	11%
Dokuma, Hazır Giyim ve Deri	43	10%
Genel İşler	43	10%
Memur Eğitim, Öğretim Hizmetleri	28	7%
Memur Sağlık ve Sosyal Hizmetler	28	7%
Geçersiz - Çoklu	26	6%
Memur Yerel Yönetim Hizmetleri	21	5%
Petro-Kimya	19	4%
Madencilik	14	3%
Ticaret, Büro, Eğitim	14	3%
Gıda Sanayi	12	3%
Taşımacılık	12	3%
Çimento, Toprak ve Cam	8	2%

* İş Yeri Temelli Eylem Vaka Sayısı

İşyeri Temelli Eylem Vakasını Örgütleyen Kurum

Vakaların %56'sı bir işçi sendikası, %15'i ise bir memur sendikası tarafından örgütlenmiştir. Vakaların %26'sında hiçbir kurumun dahil olmamıştır. 2015'teki %43 olan işçi sendikalarının oranı 2019'a kadar düzenli olarak artmıştır. Kurumsuz eylemlerin oranı 2015-19 arasında %36 ile %26 arasında salınmış, 2019'da en düşük oranına inmiştir. Kurumsuz eylemlerin %29'u inşaat, %12'si tekstil iş kolunda gerçekleşmiştir.

Analizde ortaklaşa örgütlenen vakalarda memur sendikası ve işçi sendikası eylemi beraber örgütlemiş demektir. **Bazı vakalarda birden fazla kurum vardır.**

Eylem Vakası Sayıları

■ 235 ■ 109 ■ 63 ■ 10 ■ 4

Sendikaların Örgütlediği Vakalarda Sendikalar

Bu grafikte sendikalar tarafından örgütlenen 302 işyeri temelli eylem vakası içerisinde tekil sendikaların örgütlediği işyeri temelli eylem vakası oranları gösterilmektedir. 2015 ve 2017 yıllarında birinci sırada yer alan Birleşik Metal-İş 2019 senesinde yeniden birinci sıradadır. İkinci sırada 2019'da belediyelerde çok sayıda eylem gerçekleştirmiş olan Genel-İş gelmektedir. Üçüncü sırada ise Türk Metal-İş yer almaktadır. Grafikte %3 ve üzeri orana sahip sendikalara yer verilmiştir.

Sendika	Sayı*	%
DİSK BİRLEŞİK METAL-İŞ	36	12%
DİSK GENEL-İŞ	30	10%
TÜRK-İŞ TÜRK METAL-İŞ	29	10%
KESK SES	22	7%
KESK EĞİTİM-SEN	20	7%
TÜRK-İŞ PETROL-İŞ	14	5%
KESK	12	4%
TÜRK-İŞ BELEDİYE-İŞ	9	3%
TÜRK-İŞ TEKSİF	9	3%
TÜRK-İŞ TEZKOOP-İŞ	9	3%
TÜRK-İŞ DERİTEKS	8	3%

* Sendikaların Örgütlediği Vaka Sayısı

Sendikanın Örgütlediği Vakalarda Konfederasyonlar

Bu grafikte bir önceki grafikte bir bölümünü gördüğümüz sendikalar konfederasyonlarına göre dağıtılmıştır.

2019'da gerçekleştirilen **iş yeri temelli eylem vakalarının %34'ü Türk-İş'e, %32'si DiSK'e, %20'si ise KESK'e bağlı sendikalar tarafından gerçekleştirilmiştir.**

* Sendikaların Örgütlediği Eylem Vakaları

Sendika	Sayı*	%
TÜRKİŞ	103	34%
DİSK	96	32%
KESK	60	20%
BAĞIMSIZ	22	7%
HAKİŞ	16	5%
TÜRKİYE KAMU-SEN	7	2%
MEMURSEN	6	2%
BİRLEŞİK KAMU-İŞ	5	2%

Sendikaların Sendikalaşmak için Yaptıkları Eylem Vakası Sayıları

Bu grafikte işçi sendikalarının sendikalaşmak için gerçekleştirmek zorunda kaldıkları iş yeri temelli eylem vakası sayıları gösterilmektedir. Grafikte en az üç eylem vakası gerçekleştirmiş olan sendikalara yer verilmiştir.

Bir işçi sendikası tarafından örgütlenen 235 iş yeri temelli vakasının 54'ünde eylem nedeni olarak sendikalaşma yer almaktadır. Genelde sendikalaşmaya, işten atma nedeni de eşlik etmektedir. Çünkü sendikalar iş yerini örgütlerken üyeleri işten atılmakta ve bu saldırıya karşı eylem yapmak zorunda kalmaktadır. İş yeri temelli tüm vakalar içinde sendikalaşma nedeni ile gerçekleştirilmiş olanların oranının %13 olduğunu hatırlatalım.

* Sendikaların Sendikalaşmak için Yaptıkları Eylem Vakaları

Sendika	Sayı*	%
TÜRK-İŞ PETROL-İŞ	6	11%
TÜRK-İŞ TÜRK METAL-İŞ	5	9%
DİSK NAKLİYAT-İŞ	5	9%
TÜRK-İŞ TEKSİF	5	9%
TÜRK-İŞ DERİTEKS	4	7%
TÜRK-İŞ TEZKOOP-İŞ	4	7%
TÜRK-İŞ TEK GIDA-İŞ	3	5%

İş Yeri Temelli Eylem Vakalarının Mekanı

Bu grafikte iş yeri temelli eylem vakalarının ne kadarında hangi türden mekanlarda eylem gerçekleştirildiği gösterilmektedir. Vakaların %50'inde iş yeri önünde en az bir tekil eylem gerçekleştirilmiştir. %37'sinde iş yeri içinde en az bir tekil eylem gerçekleştirilmiştir. İşçiler çalıştıkları iş yerinin değil de onun bağlı olduğu holding ya da asıl işveren iş yeri önünde eylem yaparlarsa bu genel merkez, holding, asıl işveren önü şeklinde kodlanmıştır.

Grafikteki yüzdelerinde toplamı %100'den fazladır çünkü bazı vakalarda birden fazla mekanda eylem yapılmıştır.

	Sayı*	%
İş Yeri Önü	210	50%
İş Yeri İçi	155	37%
Kent Merkezi, Meydanı, Parkı	94	22%
Genel Merkez, Holding, Asıl İşveren Önü	20	5%
Adliye Önü	8	2%

* Eylem Sayısı

Eylemlere Müdahale

2019 yılında iş yeri temelli eylem vakalarının %16'sına iş yeri güvenliği ya da kolluk kuvvetleri tarafından sınırlandırıcı ya da engelleyici müdahalede bulunulmuştur. 2018 yılında çok sayıda grevin ertelenmesi/yasaklanması sebebiyle bu oran daha yüksek çıkmıştır. Bir sene içinde gerçekleşen her grev ertelenmesi otomatik olarak bu araştırmanın kapsamına girmemektedir. Kapsama girmek için ertelenen grevin öncesinde ya da erteleme sebebiyle işçilerin bir eylem yapması gerekir.

	Sayı*	%
Müdahale Yok	341	86%
Kolluk Kuvvetlerinin Sınırlandırıcı Hafif Müdahalesi	30	7%
Kolluk Kuvvetlerinin Şiddet İçeren Engelleyici Müdahalesi	27	6%
İşveren ve/veya İş Yeri Güvenliği Müdahalesi	11	3%
Grev Erteleme	1	0%

* Eylem Sayısı

GENEL EYLEM VAKALARININ ANALİZİ

2019 yılında 175 genel eylem vakası gerçekleşmiştir. Bu eylemlere yaklaşık olarak 279 bin katılımcının katıldığı tespit edilmiştir. Bu sayının yüksekliğinin sebebi 1 Mayıs mitinglerinin 2019'daki kitleselliğidir. 2019 1 Mayıs mitinglerine katılımcı sayısı yaklaşık olarak 248 bin olmuştur.

1 MAYIS
MITİNGLERİNDE
248 BİN KİŞİ

Genel Eylem Vakalarında Eylem Türleri

Önceki yıllarda olduğu gibi genel eylem vakalarında yürüyüş/basın açıklaması biçiminin hakimiyeti söz konusudur. 2019'da miting oranında bir artış gerçekleşmiştir. Grafikte %2 üzerindeki eylem türlerine yer verilmiştir.

Eylem Vakası Sayıları

■ 100 ■ 35 ■ 20 ■ 15

%56

**Yürüyüş/
Basın Açık.
Devlete Yönelik**

%20

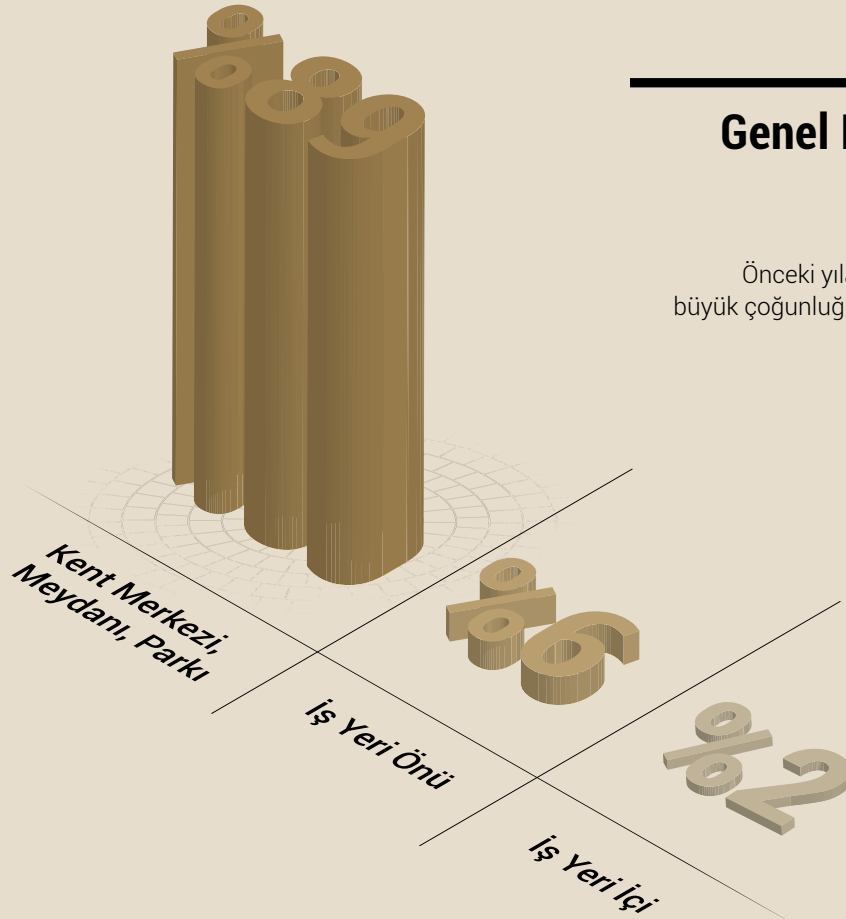
Miting

%15

**Yürüyüş/Basın Açık.
Kamuoyuna Yönelik**

%9

**Yürüyüş/Basın Açık.
İşverene Yönelik**

Genel Eylem Vakalarında Eylem Mekanı

Önceki yıllarda olduğu gibi genel eylemlerin büyük çoğunluğu kent merkezi ve meydanlarında gerçekleşmiştir.

Eylem Vakası Sayıları

■ 115 ■ 10 ■ 4

Genel Eylem Vakalarında Eylem Nedeni

Genel eylem vakalarının nedenleri arasında 2018'de olduğu gibi birinci sırada 1 Mayıs eylemleri gelmektedir. 1 Mayıs'a yönelik çağrı niteliğindeki ve 1 Mayıs günü yapılan eylemler bu kategoridedir. 2019 yılında 1 Mayıs eylem ve mitinglerinin önceki yıllara göre ciddi şekilde kitlesel, coşkulu ve yaygın olduğunun altı çizilmelidir. 1 Mayıs'a yönelik öncesindeki çağrı eylemlerine ve 1 Mayıs mitinglerine yurt çapındaki toplam katılım yüzbinlerle ifade edilecek düzeyde gerçekleşmiştir. Mart ayında gerçekleşen belediye seçimlerinde Cumhuriyet İttifakı'nın büyükşehirleri kaybetmesi ve İstanbul seçimlerini gasp etme girişimi 1 Mayıs eylemlerinin kitleselliğinin önemli sebeplerinden biridir. Ülkedeki ekonomik kriz ve kıdem tazminatının fona devri gündemi de kitleselliği büyüten diğer önemli faktörlerdir.

%43

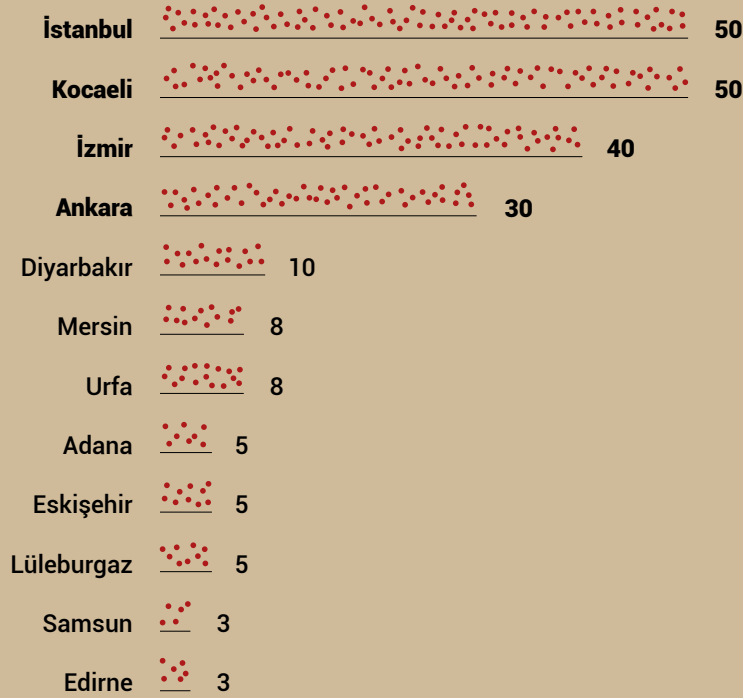

İkinci sırada ise işçilerin ücretlerinden alınan vergilerin artmasına sebep olan vergi dilimi meselesine yönelik eylemler gelmiştir. Bu konuya yönelik tepki ve eylemlilik bu yıl belirginleşmiştir. 2018'de %18 oranındaki işçi sağlığı nedeni, 2019'da %9 ile üçüncü sırada gelmiştir. Asgari ücrete yönelik duyarlılık ve eylemlilik sayısı 2019'da artmış ve eylemlerin %8'ini oluşturmuştur. Grafikte %3'ün altındaki nedenlere yer verilmemiştir.

1 Mayıs Mitingleri Yaklaşık Katılımcı Sayısı (bin)

Yukarıdaki grafikte en kitlesel on iki 1 Mayıs mitinginin yaklaşık katılımcı sayıları gösterilmiştir. Bunların toplamı 217 bin olmaktadır. Diğer mitinglere ve 1 Mayıs öncesi çağrı eylemlerine katılımcı sayıları da buna eklendiğinde

1 Mayıs eylemlerinin toplam katılımcı sayısı 248 bine ulaşmaktadır.

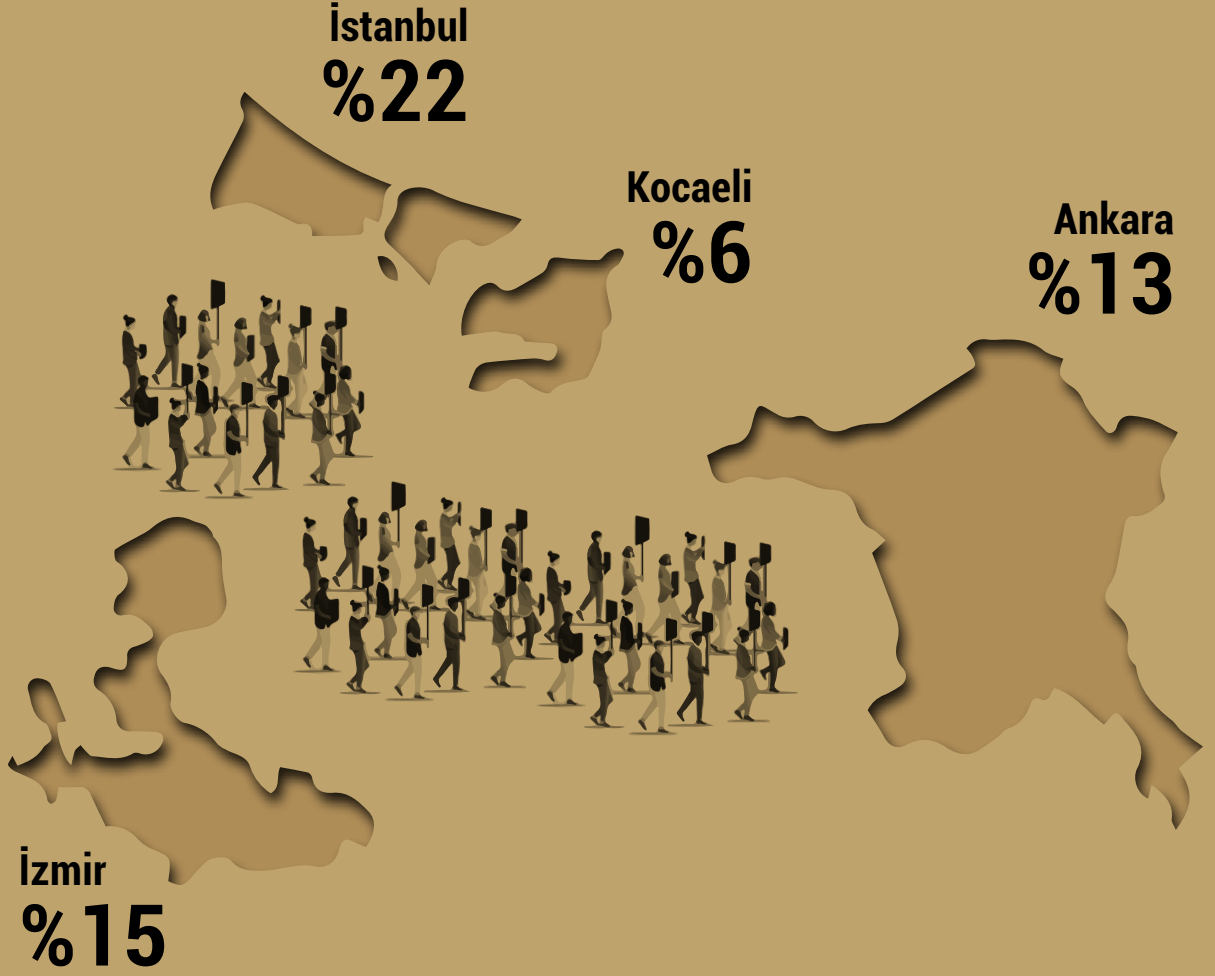

Bu sayılar değerlendirilirken mitinglere katılıcı sayısının tespit edilmesinin zorlukları dikkate alınmalıdır. Bu sayılar yaklaşık ve tahminidir. Farklı haber kaynaklarının verdiği sayılara ve miting fotoğraflarına bakılarak yapılan tahminlere dayanmaktadır. Sayıların tahmininde ihtiyatlı bir yol izlendiği belirtilmelidir. Grafikte dikkat çekebilecek iki şehirle ilgili şu notu düşelim:

2019 1 Mayıs'ında Türk-İş merkezi olarak Kocaeli'nde, Hak-İş ve Memur-Sen ise yine merkezi olarak Urfa'da miting yapmıştır.

Genel Eylem Vakalarında İllere Göre Dağılım

2019 yılında genel eylem vakalarının en fazla gerçekleştiği ilk dört il 2018'le birebir aynıdır: İstanbul, İzmir, Ankara ve Kocaeli. Grafikte %3'ün altındaki iller gösterilmemiştir.

	Sayı*	%		Sayı*	%		Sayı*	%
İstanbul	39	22%	Samsun	8	5%	Diyarbakır	5	3%
İzmir	27	15%	Kayseri	7	4%	Mersin	5	3%
Ankara	23	13%	Adana	6	3%	Kırklareli	5	3%
Kocaeli	11	6%	Balıkesir	6	3%			

* Genel Eylem Vakaları

Genel Eylem Vakalarını Örgütleyen Kurum

Bu grafikte genel eylemleri örgütleyen kurumlar gösterilmektedir. Konfederasyon isminin önplanda olduğu genel eylemler o konfederasyonun hanesine yazılırken, konfederasyona bağlı bir sendikanın yaptığı genel eylemler o sendikanın hanesine yazılmıştır. Buna göre ilk üç sırada KESK, DİSK ve TMMOB yer almıştır.

* Kurumların Örgütlediği Eylem Vakaları

Sendika	Sayı*	%
KESK	71	41%
DİSK	62	36%
TMMOB	25	14%
TÜRK-İŞ	22	13%
TTB	21	12%
KESK EĞİTİM-SEN	18	10%
EMEKLİLİKTE YAŞA TAKILANLAR DERNEĞİ	8	5%
DİSK GENEL-İŞ	6	3%
KURUMSUZ	6	3%
TÜRK-İŞ TÜMTİS	5	3%
TÜRK-İŞ BELEDİYE-İŞ	5	3%

Genel Eylem Vakalarını Örgütleyen Sendika - Konfederasyona Göre

Genel eylemleri örgütleyen sendikalar bağlı buldukları konfederasyona göre tasnif edildiğinde ortaya çıkan tablo yukarıda verilmiştir. Pek çok genel eylemde farklı konfederasyonlar birlikte eylem yaptıkları için konfederasyonların vaka sayılarının toplamı genel eylem vakası toplamından fazladır.

* Sendikaların Örgütlediği Eylem Vakaları

Sendika	Sayı*	%
KESK	93	62%
DİSK	80	53%
TÜRKİŞ	43	29%
HAKİŞ	5	3%
BİRLEŞİK KAMU-İŞ	5	3%
BAĞIMSIZ	3	2%
TÜRKİYE KAMU-SEN	1	1%
MEMURSEN	1	1%

EK 1.

İŞ YERİ TEMELLİ EYLEMLERİN GERÇEKLEŞTİĞİ İŞ YERLERİ LİSTESİ

A

Accuride Wheels Bilecik Jant Sanayi A.Ş.
Adem Çelik Şirketler Grubu taşeronu
Adıyaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Agtek
AKSA
Akvel Otomotiv
Alarko (Kabataş-Mecidiyeköy Metro inşaatı yüklenicisi)
Alemdaroğlu İnşaat
Aliağa Belediyesi
Altın İplik
Ambarlı Limanı Kumport İşletmesi
ANFA bünyesinde Ünsel İnşaat
Ankapark (Wonderland)
Ankara Belediyesi
Antalya Belediyesi
Antalya Belediyesi - İnsan Kaynakları A.Ş.
Antalya İl Sağlık Müdürlüğü taşeronu
Aperam Çelik Merkezi
Arçelik
Arfesan
Arpek (Gebze)
Artiz İnşaat
Artvin Devlet Hastanesi taşeronu
Ataşehir Belediyesi
Atatürk Anadolu Lisesi
Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi taşeronu
Atatürk Üniversitesi Yerleşkesi İnşaatı taşeronu
Atlas Denim
Avcılar Belediyesi taşeronu
Aydın Belediyesi İmar A.Ş.
Aydur İnşaat
Aygün Alüminyum
Aykar Halı
Ayy Elektronik

B

Babacanlar Kargo
Bahariye Halı
Bakırköy Belediyesi taşeronu
Başöz Enerji
Bayburt Grup
Baytur (dayanışma eylemi)
Beşiktaş Belediyesi Personel Hizmetleri A.Ş.
Beyçelik
Bingöl Devlet Hastanesi taşeronu
Bir taşeron firma (Isparta)
BİS Enerji
BL Harbert International
Boldera
Bolu Belediyesi taşeronu
Bornova Belediyesi BorBel Personel A.Ş.
Bosal Metal İşleme Sanayi
Bosch
Boyar Kimya
Bozankaya
BPlas (Sakarya)
Bursa Gemlik Belediyesi taşeronu

C Ç

Canan Tekstil
Candy-Hoover
Cargill
CCN Group
Cem Bialetti
Cengiz Makina
Ceylanpınar Tarım İşletmeleri Müdürlüğü
Cihan Tekstil
CMS Jant
Coşkunöz
CPS Otomotiv Tekstil
CT Automative
Çankaya Belediyesi - Canpaş A.Ş.
Çankaya Toplum Sağlığı Merkezi
Çayırova Boru
Çelik Halat
Çelikler Holding
Çetaş Cam Fabrikası
Çiğli Belediyesi
Çiğli Belediyesi taşeronu
Çimentaş
Çimsetaş
Çorlu Belediyesi taşeronu
Çukurova Bölgesel Havalimanı inşaatı taşeronu

D

Dagi
Dekorist
Demisaş Döküm Emaye Mamulleri Sanayi A.Ş.
Deriform
Desen Triko
Detan Elektronik
DHL
Dicle Üniversitesi Hastanesi
Dikili Belediyesi taşeronu
Diyarbakır Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi
Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi
Doğa Koleji
Dokuz Eylül Hastanesi
Dost İnşaat
Dostel
Düzce Cam
Düzce Çevrecilik İl Şehir Müdürlüğü

E F

Eaton
Ege Çelik
Ege Endüstri
EGO taşeronu
Ejot Tezmaç
Ekinler Endüstri
Ekol Yapı
Eksen Makina
Elya Yapı taşeronu
Emiroğulları
Erişim Çağrı Merkezi
Ermak İnşaat
Ersur Tekstil

Esas 10 Burada AVM İnşaatı
ESHOT ve İZSU
Eti Bakır
Evrensekiz Belediyesi
Federal Moğul
Festival Halı
Flament Tekstil
Flormar
Folkart
Fontana Kalıp
Ford Otosan
Formplast

GH

Gaziemir Belediyesi
Gentes Şirketler Grubu
Greenpeace
Greif
Güçbirliği Holding
Güler Sentetik Çuval
Gülsan Profil Boru ve Cam İşleme Sanayi
Güngören Belediyesi taşeronu
Gür Metal
Gürmin Enerji AŞ
Gürteks
Habaş Demir Çelik
Hata Mekanik
Hattat Enerji ve Maden A.Ş. (HEMA)
Hilton SA
HMK Tekstil
HT Solar
Hugo Boss
Hürriyet Gazetesi

İİ

İlgaz İnşaat
İsparta Süleyman Demirel Üniversitesi İnşaatı
taşeronu
Isuzu (Anadolu Isuzu)
İDÇ (İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.)
İGA - Üçüncü Havalimanı İnşaatı
İnter Tekstil
İsmet İnönü Ortaokulu
İstanbul Avcılar Belediyesi
İstanbul Büyükşehir Belediyesi
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Medya A.Ş.
İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü
İstanbul Şişli Belediyesi
İstanbul Üniversitesi
İstanbul Üniversitesi taşeronu
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi
İzban
İzelman
İzenerji
İzmir Bergama Belediyesi taşeronu
İzmir Buca Belediyesi
İzmir Katip Çelebi Üni. Atatürk Eğitim ve Araş.
Hastanesi

İzmir Torbalı Belediyesi
İzmir Torbalı Belediyesi taşeronu
İzmit Belediyesi BEKAŞ A.Ş.
İzmit Su A.Ş.
İzmit Şehir Hastanesi taşeronu
İZOCAM
İzsu

KL

Kadıköy Belediyesi
Kale Kayış
Kalibre Boru
Kalyon İnşaat taşeronu
Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma
Hastanesi
Karabağlar Belediyesi Spor A.Ş.
Karmez
Kars Belediyesi taşeronu
Karşıyaka Belediyesi Kent A.Ş.
Karşıyaka Belediyesi Personel A.Ş.
Keskinöğlü Tavukçuluk
Kireç Sanayi
Kocaeli Belediyesi taşeronu
Kocaeli Büyükşehir Belediyesi - Ulaşım Park
Konya Belediyesi Konbeltaş A.Ş.
Koton
Kroman Çelik
La Bonita Çiğli İnşaatı
Lang & Yüzer
LC Waikiki
Lindsay Sulama San. Tic. A.Ş.
Lipton
Lüleburgaz Belediyesi Personel Hizmetleri A.Ş.

MN

Makina Takım Endüstrisi A.Ş.
Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
Maltepe Belediyesi MATAŞ
Man Türkiye A.Ş.
Manisa Ruh Sağlığı Hastalıkları Hastanesi
Mehmet Akif Araştırma Hastanesi
Menderes Belediyesi
Menemen Belediyesi
Mephisto Kitabevi
Mercedes Benz Otomotiv Ticaret ve Hizmetler A.Ş.
Migros
Modül Çelik
Nestle - Danone
Noksel
Novares
Nursan

OÖ

ODTÜ
ODTÜ Mezunları Derneği
ODTÜ Taşıt İşletme Müdürlüğü
Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ONG

Ortadođu Döküm Fabrikası
Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş
Ömür Fitness Havuz İnşaatı
Önsa Tekstil
Özel Asema Hastanesi
Özel Bodrum Diyaliz
Özel Dođuş Hastanesi
Özgül Nakış
Özsever
Özsüt

P R

Paksan Makina
Petkim
Petlas
Philsa Philip Morris (Marlboro)
Platin Elektrik
Polilüx Plastik
Pozitif Çağrı Merkezi
Prokom
Prysmian
PTT
Real Market & Makro (Uyum)
Remas Redüktör ve Makina Sanayii A.Ş.
Renault
Renta
Ronesans Holding

S Ş

S.C.M. Sistemi Comandi Meccanici
Saertex
Saica Pack
Salih Tekstil
Salteks Teksitl
Sanofi İlaç
Sarıyer Toplum Sağlığı Merkezi
Sarkuysan
Serfloor
Setur Depo: ISS taşeronu
SF Tekstil
Sibaş Gıda
Silopi Belediyesi taşeronu
Simo tekstil
Sinbo
Sio Otomotiv
Sipil Group
Sisan
Slam Tekstil
Soma Holding
Standard Profil
Stow Depo ve Ekipman A.Ş.
Sultangazi'de bir tekstil firması
Sütaş
Şenol Hukuk Bürosu
Şireci Tekstil
Şişli Belediyesi taşeronu
Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi

T

T.C. Çalışma Bakanlığı
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı
T.C. Sağlık Bakanlığı
Tamteks
Tank Palet
Tarım ve Orman Müdürlüğü
Tariş
Taş Yapı
TCDD
Tekyol Plus
Teleset Grup Metalsan
Temurtaşlar Gemi Söküm İşletmesi
Tepe Servis ve Yönetim A.Ş.
Tepecik Eğitim Araştırma Hastanesi
Termikel
Tire Güçbirliği Tekstil
Tirebolu Belediyesi taşeronu
Tofaş
TOKİ Taşeronu
Toros Tarım
TPI Composite
Trakya Cam
Trelleborg
TRT
TTK
Turkish Petroleum International Company (TPIC)
Turkuvaz Medya Grubu
Tutanlar Otomotiv
Tuzla Gemi Tersanesinde bir taşeron firma
Tüpraş
Türk Traktör
Türkerler Gama Holding
Türkiye İş Bankası
TÜVTÜRK

U Ü

Uğur Konfeksiyon
Ulukışla Belediyesi taşeronu
Uzel
Ünye Madencilik
Üsküdar Belediyesi taşeronu

V Y Z

Valeo
Valfsan
Vip Tekstil Fabrikası
YFA Momentum
Yıldı
Yıldız Dekorasyon
Yıldızlar SSS Holding
Yörsan
Yücel Boru
Zeytinburnu Belediyesi taşeronu
Zeytinođlu Grup
ZF Lemförder
ZF Sachs
Zonguldak Merkez Fener Anadolu Lisesi
Zümrüt Gıda

EMEK ÇALIŞMALARI TOPLULUĞU (EÇT), 2014 YILI EYLÜL AYINDA BİR GRUP AKADEMİSYEN, ARAŞTIRMACI VE SENDİKA UZMANININ KOORDİNELİ ÇALIŞMA İMKANLARI ÜZERİNE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ BİR DİZİ BULUŞMA SONUCU DOĞDU. 2015 SENESİNDEN BERİ DÜZENLİ OLARAK YILLIK İŞÇİ SINIFI EYLEMLERİ RAPORLARI YAYINLADI. EMEK MESELESİ ÜZERİNE ÇALIŞAN AKADEMİSYEN VE ARAŞTIRMACILARIN KATILDIĞI ÇEŞİTLİ TOPLANTILAR VE ATÖLYELER DÜZENLEDİ. 2018 VE 2019 YILLARINDA İKİ SENDİKA OKULU PROGRAMI ÖRGÜTLEDİ. EMEK ÇALIŞMALARI KAYNAKÇALARI HAZIRLADI.

EÇT EMEK HAREKETİNE DESTEK VERMEK İSTEYEN ARAŞTIRMACI VE AKADEMİSYENLERİN ORGANİZE BİR ŞEKİLDE HAREKET EDEREK NİTELİKLİ ÜRÜNLER ORTAYA KOYABİLECEKLERİ BİR ZEMİNİN KURUMSALLAŞMASINI HEDEFLER. EMEK HAREKETİNİN FARKLI ÖZNELERİNE EŞİT MESAFEDE DURUR VE HAREKETE SOMUT KATKI SUNMAYI AMAÇLAR. EÇT, BU AMAÇ VE İLKELERİNİ PAYLAŞAN HERKESİN KATILIMINA AÇIKTIR.